

VÄSTERÅS ORNITOLOGISKA KLUBB: c/o Thomas Skoglund, Bygatan 12,
724 66 Västerås. 021/133941.

postgiro 1 13 30 - 8

Ordförande: Thomas Skoglund, Bygatan 12, 724 66 Västerås. 021/133941.

Kassör: Ulf Carlsson, Vitmåragatan 2, 722 26 Västerås. 021/115031.

Redaktion för informationsbladet:

Henry Hirsimäki, Nordanbygatan 65, 722 23 Västerås. 021/189715.

Per Magnusson, Domargatan 13, 724 75 Västerås. 021/55320.

Thomas Skoglund, Bygatan 12, 724 66 Västerås. 021/133941.

=====

FÅGELRAPPORTER: juli-september 1976

Svarthalsad dopping. Häckning konstaterad i Asköviken: 1 ad ex sågs 14.7 (LJ) och 2 juv ex 19.8 (AFA,HH). Första häckningen i Västmanland. Separat artikel följer.

Smådopping. På fjolårets häckningsplats har i år två par genomfört lyckade häckningar. Båda paren har fött fram två kullar. I Asköviken sågs dessutom 2 ad ex 15.7 (LJ).

Häger. Största flocken sågs 5.9 i Asköviken och uppgick till 12 ex (HH,KOH,TS).

Årta. Endast observationer från Asköviken föreligger: 1 ex 24.7 (PM m fl), 2 ex 3.8 (HH), 1 ex 11.8 (KOH), 1 ex 22.8 (DG,MG,TS) och 1 ex 30.8 (HH).

Snatteband. 3 ex sågs 19.8 i Asköviken (AFA,HH).

Bläsbänd. Fyra observationer i juli av 2-4 ex i Asköviken. Som mest rastade ca 100 ex på samma lokal 12.9 (KK,ÖD).

Stjärtband. Endast rapporterad från Asköviken: 1 ex 14-18.7 (LJ), 1 ex 3.8 (HH), 3 ex 21.8 (AFA,KOH), 1 ex 5.9 (HH,KOH,TS), 2 ex 11.9 (TS), samt 22 sydsträckande ex 12.9 (TS m fl). Detta är den största iakttagna flocken på lokalen.

Skedband. Endast rapporterad från Asköviken: observerad i juli (3 ggr), augusti (5) och september (1), som mest 12 ex 24.7 (LJ m fl).

Småskrake. Ytterligare en häckning konstaterades i Ängsöarkipelagen 24.7, då en hona med 11 ungar sågs (JHF,KK). En höstobservation: 2 ex 12.9 vid Ängsö (KK).

Grågåsa. Vid Asköviken noterades 1 ex tillsammans med kanadagässa 12.9 (TS), samt 5 sydväststräckande ex 26.9 (KOH,TS). Vid Ridön sågs en ovanligt stor flock om 30 ex 12.9 (SES).

Sädgåsa. Vid Asköviken inräknades sammanlagt 330 sträckande ex 5-26.9, som mest 138 ex 25.9 (HH,TS) och 137 ex 26.9 (KOH,TS).

Obest. gåsa. Sammanlagt inräknades 239 sträckande ex vid Asköviken 17-26.9, som mest 207 ex 25.9. De sistnämnda gässen sträckte över Blacken, men iaktogs från Asköviken. (HH,TS).

Ornvråk. Högsta dagssiffran inräknades 5.9 vid Asköviken, då ca 50 ex sträckte (ÖD m fl).

Fjällvråk. Vid Asköviken sträckte 5 ex 5.9 (ARA m fl) och 3 ex 25.9 (HH,TS).

- Sparvhök. Asköviken: iakttagen i augusti (1 gång) och september (8), som mest samma dag 3 ex 18.9.
- Duvhök. Asköviken: observerad i juli (1 gång), augusti (1) och september (9).
- Blå kärrhök. Vid Asköviken sågs arten 4 ggr i september, som mest 3 ex 18.9.
- Lärkfalk. Iakttagen på fem lokaler under häckningstid. Vid Asköviken sågs upp till 5 ex samtidigt 28.8 och 5.9.
- Stenfalk. Två iakttagelser: 1 ex vid Asköviken 12.9 (TS m fl) och 25.9 (HH,TS).
- Tornfalk. Observerad i september vid Asköviken (6 ggr), Västerås (1) och Hökåsen (1).
- Trana. Endast en observation rapporterad: 5 sydsträckande ex vid Asköviken 25.9 (HH m fl).
- Kornknarr. Fågeln vid Asköviken kvarstannade till åtminstone 4.7 (KK).
- Strandskata. Vid Gimpelstenarna sågs 1 ex 13.7 (AFA) och 2 ex 26.7 (AFA,HH). Dessutom 2 ex i Asköviken 30.8 (AFA,HH).
- Större strandpipare. Vid Asköviken sågs 1 ex 5.9 (HH,KOH), 18.9 (HOB mfl) och 25.9 (AFA,HH,TS).
- Mindre strandpipare. Ett par häckade troligen vid KVV (PO).
- Kustpipare. Sträckande fåglar noterade vid Asköviken enligt följande: 1 ex 19.8 (HH), 1 ex 29.8 (TS), 4+1+16+1 ex 12.9 (TS,ÖD m fl), 2 ex 18.9 (HL m fl), 1 ex 19.9 (PM m fl) och 1 ex 25.9 (AFA,HH,TS). Iakttagelserna får anses ovanligt många.
- Ljungpipare. Iakttagen i augusti-september, som mest 17 ex 25.9 vid Asköviken (TS m fl).
- Småspov. 1 ex 17.8 vid Asköviken (BA,BW).
- Mosnäppa. 1 ex sågs vid St Jungfrun, Blacken 7.8 (KOH).
- Kärrsnäppa. Ängsö: 7+2 ex mot S 19.7 (KI,PM,TS) och 2 ex 12.9 (KK).
Gimpelstenarna: 2 ex 20.7 (AFA), 5 ex 24.7 (AFA,HH) och 26.7 (AFA,HH).
Asköviken: 1 ex 31.7 (O Sjöberg), 5 ex 22.8 (PM m fl), 2 ex 12.9 (TS) och 1 ex 25.9 (HH,TS).
- Obestämd labb. 1 ex sträckte på hög höjd mot V över Asköviken 18.9 (HH m fl).
- Havstrut. Ängsö: 1 ad ex 20.7 (JHF,KK), 2ad+1juv ex 21.7 (JHF,KK) och 1 ex 24.7. Gimpelstenarna: 1 ad ex 24.7 (AFA,HH) och 1 ex 19.8 (AFA,HH).
Dessutom 1 ex vid Ridön 4.8 (AFA) och 1 ad ex i Asköviken 22.8 (KOH m fl).
- Dvärgmå. 1 juv ex sågs 30.8 N Fullerö (AFA,HH).
- Skråntärna. Iakttagen regelbundet i juli-augusti vid Kvicksund (1-2 ex) (KL), Skorven (max 7 ex)(LJ m fl), Gimpelstenarna (max 27 ex)(AFA m fl) och Ängsö (max 13 ex)(PM m fl).
- Skogeduva. Vid Asköviken har ovanligt stora flockar setts, t ex 50 ex 26.8 (HH), 120 ex 6.9 (AFA), 250 ex 11.9 (AFA) och 50 ex 12.9 (HH).
Så stora flockar har aldrig tidigare observerats i västeråstrakten.
- Turturduva. Vid Ängsö slott sågs 1 ex 18.7 (ÖD).
- Hornuggla. Årets hittills enda observationer utgörs av 2 ex 25.7 på Ängsö (ÖD) och 1 ex vid Askö gård 5.9 (ÖD).

- Nattskärre. På Ängsö hittades 1 dött ex 8.8 (KI,PM) och 1 levande ex sågs 16.8 (KI,KK,PM). Arten ses sällan i kommunen.
- Tornevala. Storaamling: 10000 ex sågs över Asköviken 11.8 (KOH).
- Kungsfiskare. 1 ex tillvaratogs vid Stadshuset 21.8, men kunde dock släppas i Svartån redan samma dag (Holger Johansson).
- Backsvala. En ny och intressant förekomst vid Asköviken, var stora ansamlingar av backsvalor, som gick ned för övernattnig i säven vid Tidö-Lindö och i själva viken. Den 13.8 sågs t ex 9000 ex (LJ) och antalet kulminerade 15.8 och 18.8, då 10000 övernattade (LJ). Den 22.8 fanns fortfarande 1000 ex kvar (HH,KOH,LJ).
- Sommargylling. 1 subad ex sjöng vid Asköviken 4.7 (AFA).
- Korp. 2 ex 13.7 i Tillberga (AFA) och hela 20 ex vid Västerås soptipp 3.9 (JV,MJ).
- Nötkråka. Ovanligt många observationer i september i Västerås och vid Asköviken.
- Blåhake. Sammanlagt har endast 12 ex noterats vid Asköviken 24.8-12.9, vilket är mindre än normalt.
- Trastsångare. Den ena fågeln i Asköviken kvarstannade till åtminstone 21.7 (LJ).
- Gransångare. En sommarobservation: 1 sjungande ex 9-11.7 vid Bullerns fyr, Kärrbo (Hans Lennartsson).
- Rödstrupig piplärka. Ovanligt många iakttagelser har gjorts denna höst vid Asköviken. Maximalt har minst 15 ex observerats samma dag, nämligen 5.9 (HH,KOH).
- Gulärta. Som mest sågs 400 ex vid Asköviken 26.8 (HH).
- Varfågel. Första höstobservationen gjordes 18.9 vid Asköviken (HOH,JV).
- Stenknäck. 2 juv ex sågs vid Dyvik, Ängsö 14.8 (HH,KI,TS).
- Steglits. Endast fyra observationer: vid Asköviken sågs 1 ex 11.7 (HOH) och 2 ex 11.8 (KOH), på Ängsö 6 ex 21.8 (KI,SÅS), samt på Ridön 3 ex 12.9 (SES).
- Obest. korsnäbb. Vid Asköviken har väststräckande korsnäbbar inräknats enligt följande: juli (sammanlagt 7 ex), augusti (74 ex) och september (116 ex). Som mest, en och samma dag, 50 ex 11.8 (KOH).
- Vide-/dvärgsparv. 1 ex sågs vid Asköviken 18.9 (HH,TS m fl).
- Lappsparv. Vid Asköviken sågs sammanlagt 13 ex 22.8-19.9.
- KOMPLETTERANDE RAPPORTER: januari-juni 1976**
- Storskrake. 1000 ex 1.1 vid Gimpelstenarna (AFA).
- Aftonfalk. 1 ad hane sågs vid Björnön 21.6 (DG,MG).
- Turturduva. 1 ex 30.6 vid Äs, Romfartuna (S Björklund, K G Källebrink). Arten är ny för kommunen.
- Backsvala. 7 par häckade vid Hökåsen (ÖD).
- Råka. 4 ex 1.5 vid Frändesta, Dingtuna (ARA).
- Trastsångare. 1 ex 12-14.6 i Borgåsund (ARA m fl) och 1 ex vid Solbacken, Kärrbo 4.6 och fram till midsommar (H Johansson, A Nilsson). Detta gör 7 olika ex i kommunen i år.

Observatörer

AFA = Anders Andersson	KK = Keijo Kangas
ARA = Anders Arnell	KL = Klas Lindström
BA = Bo Andersson	KOH = Kjell-Olof Hedlund
BW = Björn Wennberg	LJ = Leif Johansson
DG = Daniel Green	MG = Martin Green
HH = Henry Hirsimäki	MJ = Martin Johansson
HL = Halde Lif	PM = Per Magnusson
HOH = Hans-Olof Hellkvist	PO = Per Olsson
JHF = Jan-Henrik Fallgren	SES = Sven-Erik Svensson
JV = Jan Virking	TS = Thomas Skoglund
KI = Kjell Ingeström	ÖD = Öyvind Dössland

STRÄCKOBSEN VID ASKÖVIKEN DEN 19 SEPTEMBER

Femton VOK:are ställde upp denna gråmulna och kyliga höstmorgon för simultanobservationer vid Asköviken. Vi fördelade oss så, att sju man stod på en kulle mellan Askö gård och Asköbäcken och resterande åtta vid "Stenarna". Dessa platser ligger ca 1200 m från varandra i NE-SV riktning. Vid "kullen" var sträcket så dåligt, att man uthärdade bara i två timmar. Det enda sträcket som noterades var en rödstrupig piplärka, en järnsparv, samt ett tjog bo-/bergfink. Av övriga iakttagelser kan nämnas 2-3 lappsparvar, en tornfalk och några korsnäbbar. Vid "Stenarna" var dock fler fåglar i rörelse. Bl a sågs ganska många ringduvor (ca 200 ex), fast något egentligt sydsträck förekom inte. När obsen upphörde kl 10, hade vi dock konstaterat att några arter sträckte målmedvetet: 23 korsnäbbar mot V, 131 bo-/bergfink mot S och V, 7 sävsparvar mot S, samt några järnsparvar, ängs- och sånglärkor. Av den senare arten sågs dock lika många dra mot norr. Som mest anmärkningsvärt får tre sydsträckande blåmesar anses. För övrigt sågs även ett par duvhökar, lika många sparvhökar, en honfärgad blå kärnhök m m.

TS

ÅTERSTÄENDE PROGRAM HÖSTEN 1976

- 29 okt "Fiskgjusen i Mälaren 1971-76". Leif Carlsson, Eskilstuna, redovisar sex års inventeringar av fiskgjusen i västra Mälaren.
- 13 nov Skrakexkursion på Mälaren. Avfärd från färjehamnen i Västerås med "Alm-Lindö" kl 07.00. Hemkomst kl 13.00. Eventuellt hinns ett strandhugg på Ridön med. Resan är kostnadsfri då kommunstyrelsen beviljat anslag med hela hyresbeloppet. Anmälan senast 29 oktober till Thomas Skoglund, tfn 133941.
- 14 nov Slyröjning vid Asköviken. Samling vid transformatorn, Askö gård, kl 08.00, varefter vi, medelst yxa eller såg, röjer sly vid "Tallen". Om tillstånd av Länsstyrelsen erhålls, röjer vi också vid Kvarnberget och Asköbäcken. Arbetsledare: T Skoglund.
- 19 nov "Djur och natur i östafrika". Hans-Olof Hellkvist visar bilder.
- 28 nov Holkremsning vid Asköviken och på Ängsö. Samling vid Rudbeckianska skolan kl 08.00. Organisatörer: Öyvind Dössland och Keijo Kangas.
- 10 dec "Svartisen". En bildkavalkad från en av Skandinavians största glaciärer förmedlas av Sten Andersson.
- 31 dec Nyårsvandring på Ängsö. Martin Johansson tar oss med på promenad på ett förhoppningsvis vinterfagert Ängsö. Avfärd från Rudbeckianska skolan kl 08.30.